

MEMO

Opsteller: Symke Haverkamp
Team: Strategie en Control
Kenmerk: /
Datum: 16 juni 2021
Vertrouwelijkheid: Openbaar

Onderwerp: annotatie bij raadsvoorstel Nota Verbonden Partijen 2021
(D/21/017865)

Aanleiding: Tijdens de politieke avond d.d. 3 juni 2021 zijn er aanvullende vragen gesteld over het raadsvoorstel Nota Verbonden Partijen : 1) wat is de noodzaak van dit raadsvoorstel en 2) wat is het verschil met de nota verbonden partijen 2014. In dit memo wordt kort antwoord gegeven op deze vragen. Een verzoek was bovendien om de mogelijkheid tot tijdigheid bij deelname aan verbonden partijen in de beslisboom op te nemen. In deze annotatie wordt dit gedaan. Dit wordt in de nota verbonden partijen verwerkt.

Memo:

Er zijn twee aanvullende vragen gesteld:

- 1) Wat is de noodzaak voor het opstellen van de Nota Verbonden Partijen 2021 en
- 2) Wat is het verschil met de Nota Verbonden Partijen 2014?

1) Noodzaak

De noodzaak voor het opstellen van een nieuwe nota Verbonden Partijen is gelegen in een wetswijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) in 2015. Deze wetswijziging is niet expliciet aan de orde gekomen in het raadsvoorstel.

De wetswijziging in 2015 veranderde de WGR op drie punten:

- Met de wet in 2015 werd het dualisme geïntroduceerd in de WGR.

De eerste wijziging betreft een herziening van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wet van 9 juli 2014, Stb. 2014, nr. 306). Deze wet regelt onder meer de gevolgen van de Wet dualisering gemeentebestuur uit 2002 en de Wet dualisering provinciebestuur uit 2003 voor de Wet gemeenschappelijke regelingen. In de wet wordt ook een nieuwe samenwerkingsvorm geïntroduceerd: de bedrijfsvoeringsorganisatie. De bedrijfsvoeringsorganisatie is te vergelijken met het gemeenschappelijk orgaan, maar dan met rechtspersoonlijkheid.

- Met de wet in 2015 zijn de ['plusregio's'](#) afgeschaft.

De andere wet die een wijziging brengt in de Wet gemeenschappelijke regelingen is de Wet afschaffing plusregio's (Wet van 17 december 2014, Stb. 2014, nr. 557). Daarbij wordt het hoofdstuk omtrent de plusregio's geschrapt.

- De wijze van bekendmaking van gemeenschappelijke regelingen is gewijzigd.

Tot slot heeft ook de Reparatiwet BZK 2014 (Wet van 19 november 2014, Stb.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten 9 2014, nr. 458) nog enkele wijzigingen aangebracht in met name de bekendmaking van gemeenschappelijke regelingen.

De achtergrond achter de wetswijziging in 2015 is zodoende voornamelijk de doorvoering geweest van de consequenties van het duale stelsel (invoering 2002) op de WGR, waarbij 'verlengd lokaal bestuur' het uitgangspunt werd. Met de wijziging beoogde toenmalig minister van BZK Remkes het Algemeen Bestuur van een gemeenschappelijke regeling te versterken ten opzichte van het Dagelijks Bestuur, en de positie van de raden te versterken. Expliciet werd in de wet geregeld dat gemeenten in hun P&C cyclus de gemeenschappelijke regelingen konden opnemen, doordat de begrotingen vóór 15 april moeten worden ingediend. De overdracht van bevoegdheden van de gemeente naar een gemeenschappelijke regeling moet bovendien sinds 2015 expliciet door de raad worden bekrachtigd. Hierdoor heeft een gemeenteraad meer tijd voor het indienen van een zienswijze en wordt de kaderstellende rol van de raad versterkt. Het uiteindelijke doel achter de wetswijziging was (ook toen) het verbeteren van de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen.

De noodzaak voor het opstellen van de nota Verbonden Partijen 2021 was dus het aanpassen van de vigerende nota Verbonden Partijen 2014 aan de wetswijziging in 2015.

2) verschillen tussen de nota's Verbonden Partijen 2014 en 2021

Belangrijke inhoudelijke verschillen tussen de nota's bestaan uit:

De nota Verbonden Partijen 2021 kent een

- Personele scheiding tussen de rollen van opdrachtgever van de gemeenschappelijke regeling en bestuurder van de gemeenschappelijke regeling in het college;
- Een hoofdstuk, in samenwerking met de griffie geschreven, over een goede invulling van de kaderstellende rol van de gemeenteraad, een onderwerp dat ook tijdens de raadsacademie met prof. Drs. Jacques Wallage aan bod kwam;
- Een hoofdstuk over (her)evaluatie van verbonden partijen.
- Uitgebreide analyse en doelenboom voor het aangaan van een gemeenschappelijke regeling.

De nota Verbonden Partijen 2014 kent een

- Hoofdstuk over sturing (pp. 10-15)
De informatie in dit hoofdstuk is voor het overgrote gedeelte over de verschillende hoofdstukken opgenomen in de nota VP 2021, waarbij de nota VP 2021 meer aandacht besteedt aan de wijze van invulling van de kaderstelling en controle van de raad.
- Hoofdstuk over risico's (p. 16)
In de nota VP 2021 wordt er door de tekst heen veel (meer) aandacht besteedt aan analyse van risico's en -management, bv in par 3.1, p.13 over de risicoprofielen van gemeenschappelijke regelingen en par. 5.3.1 'Pas risicomangement toe' gaat in de context van de controlerende rol van de raad expliciet in op risicomangement.
- Inschaling (op een schaal van 'klein' – 'gemiddeld' – 'groot') van de risico's van de verbonden partijen en sturing (par 3.6, p. 14).
Deze inschatting biedt weinig concrete informatie en de situatie is sinds 2014 complexer geworden, zoals ook aangegeven in het raadsvoorstel, omdat de gemeenten meer verantwoordelijkheden hebben gekregen bij de decentralisaties. In de nota VP 2021 staat een format om de risico's per verbonden partij te verhelderen, dat kan worden verwerkt na aanneming van het raadsbesluit.

Een courante lijst van de huidige verbonden partijen kunt u vinden in Deel C, paragraaf 2 van de begroting 'Verbonden Partijen' (pp. 82-107).

3) Aanvulling op de beslisboom: toevoeging mogelijkheid van tijdelijke deelname (vraag 7 in de boom), op te nemen in finale versie van de nota verbonden partijen 2021.

